

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juřičkové v právní věci žalobce: **K. Ch.,** zastoupeného JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, sídlem Hládkov 701/4, Praha, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje**, sídlem Křižíkova 8, Praha, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 11. 2020, č. j. KRPS-285987-23/ČJ-2020-010022-ZZC, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2021, č. j. 49 A 8/2020 – 49,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč.** Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Dne 20. 11. 2020 zadržela policejní hlídka žalobce s dalším mužem, když se pohybovali v nočních hodinách pěšky na dálnici D1 ve směru na Prahu. Následujícího

dne bylo se žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 a písm. b) bodů 3 a 4 č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále „zákon o pobytu cizinců"), neboť porušil opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 18. 9. 2020 vydané ve snaze zamezit zavlečení infekčního onemocnění covid-19 na území České republiky (dále též „ochranné opatření") a na území ČR pobýval bez platného cestovního dokladu a povolení k pobytu.

[2] Téhož dne žalovaná žalobce rozhodnutím uvedeným v záhlaví zajistila dle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce vstoupil na území ČR v rozporu s ochranným opatřením, čímž se dopustil závažného narušení veřejného pořádku, a dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť existovalo nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

[3] Proti rozhodnutí o zajištění brojil žalobce u Krajského soudu v Praze.

[4] Krajský soud žalobu zamítl. Ve vztahu k zajištění dle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců konstatoval, že v době vydání rozhodnutí žalované bylo možné dovodit, že pobyt žalobce na svobodě by představoval skutečné, aktuální a dostatečně závažné narušení veřejného pořádku. Za důvodné nepovažoval ani námitky brojící proti zajištění z důvodu uvedeného v § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná v napadeném rozhodnutí výslovně poukázala na to, že žalobce přicestoval na území ČR ve skrytu, tedy (jinými slovy) zjevně usiloval o to, aby se vyhnul jakékoliv interakci se správními orgány zodpovědnými za prosazování právních předpisů regulujících vstup a pobyt cizinců na území schengenského prostoru. Podle napadeného rozhodnutí žalobce výslovně popřel, že by se hodlal vrátit do země původu, ačkoliv mu tam podle jeho slov žádné relevantní nebezpečí nehrozí, a naopak prohlašoval, že míní pokračovat ve své cestě do Německa. Žalovaná se v rozhodnutí vyjádřila též ke každému ze zvláštních opatření a poukázala na žalobcovo vyjádření, podle nějž taková opatření nejsou v jeho situaci využitelná. Žalobcem citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18, nepovažoval soud za příléhavý na případ žalobce, neboť se netýkal bezprizorní osoby bez jakýchkoliv vazeb na území ČR, která by předem deklarovala svou vůli pokračovat ve své nelegální cestě do dalšího členského státu Evropské unie.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[6] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu ohledně údajného závažného narušení veřejného pořádku. Jeho jednání totiž nebylo ani vzdáleně trestněprávně relevantní, bylo nedbalostní, a nespočívalo v šíření nakažlivé nemoci. Stěžovatel vstupem na území porušil relativně specifické opatření Ministerstva zdravotnictví, jehož porušení ze strany českého občana by nemohlo mít důsledky v omezení osobní svobody, a tudíž postup žalovaného vůči stěžovateli představuje zneužití institutu zajištění cizince. Dále odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 11. 2020, č. j. 41 A 60/2020 - 31, s nímž se ztotožňuje.

[7] Dále stěžovatel trvá na tom, že v jeho případě nebyly splněny ani podmínky pro zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Odůvodnění žalované je velmi stručné a stojí převážně na údajném ohrožení veřejného pořádku stěžovatelem.

Stěžovatel nesouhlasí s tím, že fakticky pouhý nelegální vstup na území ČR společně s původním motivem mohou odůvodňovat zajištění. V případě stěžovatele nebylo na místě vycházet z jeho údajné nespolehlivosti, neboť byl správním orgánem poučen o marnosti své snahy o vstup na území EU a nutnosti respektovat s nejvyšší pravděpodobností uložený zákaz vstupu na území EU. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18. Stěžovatel *„se dosud nedostal do křížku s žádným správním rozhodnutím“* a na poučení ze strany správního orgánu reagoval logickým zájmem o přiznání statusu žadatele o mezinárodní ochranu.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že trvá na zákonnosti svého rozhodnutí a ztotožnila se s rozsudkem krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[10] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[11] Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie *oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud*

a) je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek,

b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

[12] Možností zajistit cizince dle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců proto, že na území vstoupil v rozporu s ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví přijatým k ochraně obyvatel před zavlečením nemoci covid-19 se Nejvyšší správní soud zabýval například v rozsudku ze dne 17. 2. 2021, č. j. 8 Azs 216/2020 - 61, či ze dne 23. 3. 2021, č. j. 8 Azs 257/2020 - 37. Dospěl k závěru, že ohrožení veřejného zdraví nelze podřadit pod pojem „závažné porušení veřejného pořádku“, neboť zákon o pobytu cizinců rozlišuje mezi porušením veřejného pořádku a ohrožením veřejného zdraví, přičemž důvodem pro zajištění za účelem správního vyhoštění je jen první z uvedených důvodů. K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 12. 2020, č. j. 6 Azs 333/2020 - 30, podle něhož cizinec, který vstoupil na území České republiky v době, kdy to bylo zakázáno ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví vydaným v souvislosti s výskytem onemocnění covid-19, nepředstavuje bez dalšího nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců.

[13] Od výše uvedených závěrů nemá Nejvyšší správní soud důvod se v projednávané věci odchýlit, proto je třeba konstatovat, že stížní námitka týkající se nemožnosti aplikace tohoto ustanovení na stěžovatelův případ je důvodná. V podrobnostech soud odkazuje na výše uvedené rozsudky.

[14] Ačkoli Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o nezákonnosti zajištění stěžovatele podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, je třeba uvést, že to samo o sobě nezpůsobuje nezákonnost rozsudku krajského soudu, potažmo rozhodnutí žalované. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 9. 2017, čj. 2 Azs 236/2017 - 36, konstatoval, že: *„I v případě, kdy by v rámci jednoho konkrétního rozhodnutí o zajištění bylo žalovaným uplatněno více důvodů zajištění dle § 46a odst. 1 zákona o azylu zároveň, přičemž by v rámci následně iniciovaného soudního přezkumu takového rozhodnutí byl pouze jeden z těchto důvodů shledán neopodstatněným, rozhodnutí o zajištění jako celek by obstálo, neboť by byl naplněn alespoň jeden z důvodů zajištění a zajištění by tak nebylo lze označit za nezákonné.“* Přestože se citovaný rozsudek týká zajištění cizince podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, závěry v něm uvedené lze aplikovat i na zajištění podle § 124 zákona o pobytu cizinců (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2019, čj. 2 Azs 330/2018 - 30).

[15] Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval námitkami proti zajištění z důvodu uvedeného v § 124 odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

[16] Krajský soud k těmto námitkám uzavřel, že žalovaná dostatečně odůvodnila, proč má za to, že u cizince existuje nebezpečí, že by mohl ztěžovat či mařit výkon správního rozhodnutí a tyto důvody shledal oprávněnými.

[17] Stěžovatelova námitka, že neporušil žádné správní rozhodnutí a že pouze z jeho nelegální cesty a jeho motivu k ní nelze dovozovat jeho neochotu podrobit se případnému správnímu vyhoštění, je lichá.

[18] Nejvyšší správní soud již dříve vyslovil, že cizince lze podle daného ustanovení zajistit mimo jiné právě v případě, že jde o nelegálně pobývajícího cizince deklarujícího záměr pokračovat do další země EU (viz zejm. body 29 a 30 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 171/2015 - 52, č. 3429/2016 Sb. NSS).

[19] Stěžovatel při svém výslechu uvedl, že nechce zůstat v České republice ani se vrátit do Alžírska, jeho úmyslem je pokračovat v cestě do Německa. Tento výslech probíhal již poté, co mu bylo oznámeno zahájení řízení o správní vyhoštění (jedná se ostatně o podmínku, bez které cizince zajistit nelze), byl tedy již informován o tom, že jeho snaha o vstup na území států EU nebude úspěšná, jak uvádí v kasační stížnosti. Namítá-li stěžovatel, že na poučení ze strany správního orgánu o možném vyhoštění reagoval logicky žádostí o mezinárodní ochranu, a to v situaci, kdy ve výpovědi uvedl, že mu v zemi původu nic nehrozí, ale nechce se tam vrátit z důvodu špatné ekonomické situace a nedostatku pracovních příležitostí, i toto jednání dle Nejvyššího správního soudu značí snahu stěžovatele setrvat na území států EU, a to i cestou žádosti o mezinárodní ochranu, která se ve světle výše uvedeného jeví jako účelová, a tedy nepodrobit se případnému vyhoštění do Alžírska.

[20] Projednávanou věc je třeba odlišit od případů řešených např. v rozsudcích ze dne 26. 10. 2021, č. j. 6 Azs 370/2020 - 25, či ze dne 23. 3. 2021, č. j. 8 Azs 257/2020 – 37, kdy na základě okolností věci a z tvrzení cizinců bylo možné usuzovat na to, že byli připraveni se po svém propuštění vrátit dobrovolně domů, a žalovaná je přesto zajistila

s poukazem na § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V nynější věci však ze stěžovatelova jednání a výpovědi plyne pravý opak.

[21] Nejvyšší správní soud nadto v již zmíněném rozsudku č. j. 8 Azs 257/2020 - 37 konstatoval, že porušení ochranného opatření může být společně s dalšími okolnostmi podpůrným důvodem pro zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V projednávané věci žalovaná poukázala také na to, že stěžovatel dal svým jednáním (cestou bez platného dokladu, ačkoliv si byl povinnosti mít cestovní doklad vědom, porušením platného opatření Ministerstva zdravotnictví) najevo, že nehodlá respektovat platné právní předpisy a uložené povinnosti.

[22] Ke stěžovatelem odkazovanému rozsudku ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18, Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že již krajský soud stěžovateli vysvětlil, že z důvodu odlišných skutkových okolností není tento rozsudek na jeho věc příléhavý, a nelze z něj tak činit žádné závěry. Stěžovatel přitom s tímto závěrem v kasační stížnosti nijak nepolemizuje, pouze na rozsudek opakovaně odkazuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud správně vyhodnotil stěžovatelovo zajištění na základě § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců jako zákonné, a ani důvodnost kasační námitky týkající se zajištění dle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nemá za následek nutnost zrušení napadeného rozsudku a rozhodnutí žalované. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[24] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované, které by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[25] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 5. 1. 2021, č. j. 17 A 110/2020 - 24, ustanoven zástupcem JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 a 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal zástupci odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti včetně jejího doplnění [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Protože je zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku 714 Kč odpovídající této dani. Celkem se tedy jedná o částku 4 114 Kč, jež mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. července 2022

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu